

75 ANYS DELS BOMBARDEJOS DE LA GUERRA CIVIL

“Els ferits per les bombes arribaven a cabassos”

Dora Serra va descobrir com van ferir el seu pare el març del 1938 llegint l'ARA

Diumenge passat l'ARA va fer un especial dels 75 anys dels bombardejos. Va rescatar de l'oblit els herois d'aquell març del 1938. Dora Serra va descobrir el nom del seu pare a les pàgines del diari.

SÍLVIA MARIMON

BARCELONA. “Amb el meu avi vam anar a l'hospital. La mare era amb els meus germans a Vilafranca. Recordo que hi vam anar amb tramvia, i que ens van fer baixar perquè tornaven a bombardejar. Finalment vam arribar a l'hospital dels infecciosos, que era darrere el parc de la Ciutadella. Els ferits arribaven a cabassos. No ens deixaven entrar i ningú ens feia cas. El meu avi i jo ploràvem. Finalment, un infermer es va apropar i em va dir que em deixava entrar si li prometia que no obriria els ulls fins a arribar a l'habitació del pare. Ho vaig fer. Una promesa és una promesa. Pel camí només sentia gemecs i crits, molt de soroll, hi havia molt de tràfec. Finalment, vaig arribar a l'habitació i vaig abraçar el meu pare. Ell plorava i jo també”. Dora Serra tenia 10 anys el març del 1938. El seu pare era bomber. Es deia Domènec Serra i diumenge passat el seu nom va sortir publicat a l'ARA. Era un dels herois que el diari va decidir rescatar de l'oblit i que el 16 de març del 1938 no va dubtar ni un moment a sortir a rescatar ferits, malgrat que no estava de guàrdia.

Expulsat per roig

En el comunicat dels bombers que va localitzar l'historiador i bomber Marc Ferrer a l'Arxiu Històric de Barcelona hi consta que Domènec Serra era un bomber que, quan va caure una bomba a quarts de dotze de la nit el 16 de març –començaven tres dies de bombardejos intensos de l'aviació feixista italiana–, va córrer fins al número 331 de Consell de Cent. Allà, segons el comunicat, li va caure un enderroc al peu.

Dora no sabia com s'havia ferit el seu pare fins diumenge passat. Ho va descobrir llegint l'ARA. Recorda molt bé aquell dia a l'hospital: “Mentre el meu pare m'abraçava no deixava de repetir-me que estigués tranquil·la, que l'endemà mateix ja aniria cap a casa”. Així va ser. “El peu del meu pare es va curar i l'ungla del dit gros sempre va ser estafeta i dura com una pedra. Se l'havia de tallar amb unes alicates. Els nêts sempre

li volien veure el peu”, encara recorda somrient.

“El gener del 1938 van cridar el pare a files. La guerra ja estava perduda. No li van donar ni uniforme, només un fusell. A ell i altres bombers els van ordenar que destruïssin els ponts perquè no poguessin passar els nacionals. Ell no volia i es va escapar. Va acabar a Núria i es va quedar allà quan tots els militars republicans van marxar. Quan van arribar els nacionals, el meu pare i altres companys van hissar la bandera blanca. Li van donar un aval com a defensor de Núria i no va anar a la presó”, explica Dora Serra. Mesos més tard, però, un veí el va denunciar per haver servit en les milícies roges. A Domènec Serra el van expulsar del cos de bombers. Tenia només vuit dies per demostrar amb testimonis i documents que era apolític. Ho va fer i llavors el van readmetre.

Un atac de cor en ple incendi

“Ho portava a dins, una vegada que tampoc no estava de guàrdia, va caure una nena en una bassa i ell es va treure la roba i es va llançar a salvar-la”, diu Dora. “El 1960 apagant un foc va tenir un atac de cor, va continuar com a bomber però fent altres feines. Fins i tot el vam enterrar amb l'uniforme de bomber”, explica.

La de la Dora no és l'única carta que ha rebut l'ARA després del reportatge especial que va dedicar diumenge passat als 75 anys dels bombardejos de la Guerra Civil. Hi ha moltes històries. Moltes persones que recorden amb tot detall com van ser aquells dies de març en què la capital catalana es va convertir en un banc de proves. Van ser tres dies de terror aeri. Mussolini volia castigar Barcelona i va ordenar un atac esglaonat. Van morir un miler de persones. —

DOMÈNECH SERRA, UN DELS HEROIS QUE VA PLANTAR CARA A LES BOMBES FEIXISTES
01 i 02. Dora Serra, la filla de Domènec Serra, mostra els avals i l'expedient de depuració que van obrir al seu pare, a qui van acusar de roig després que un veí el denunciés. CÈLIA ATSET

Hospital “Només sentia gemecs i crits, molt de soroll, hi havia molt de tràfec”

“Pertot arreu morts, són quadres que horripilen”

“Amada Teresina: Suposo que t'hauràs assabentat de l'inclassificable bombardeig del qual ha estat víctima la nostra estimada ciutat de Barcelona. Han sigut uns moments terribles els que he viscut”. Així comença la carta que Eloi Oró escriu a Teresita Gallart el 18 de març del 1938. Aquell era el tercer i últim dia dels bombardejos. Oró i Gallart estaven promesos però estaven separats físicament per culpa de la guerra. El seu nét va fer arribar aquesta carta a l'ARA després de

llegir l'especial que el diari va dedicar als bombardejos de la Guerra Civil. És una carta molt emotiva. Oró està impactat per tot el que ha vist: “Els carrers han estat arrasats totalment com si estiguessin tallats amb un coltell, pertot arreu morts i ferits. Són quadres que horripilen, que esfereixen, que et fan posar la pell de gallina”, escriu Oró. Pateix per la seva família: “La pobra Mercè està tot el dia tremolant, li agafa un fred com de febre, no hi pot fer més, està acovardida. Ha sigut massa fort per a la seva sensibilitat”.

